

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 6.12.2023
FU-sak: 46/23		Arkivsaknr.:

UiB-medlemskap i New European Bauhaus

Bakgrunn

New European Bauhaus (NEB) er en satsing initiert av EU-kommisjonen i 2020. KMD håper at UiB søker om partnerskap i New European Bauhaus-initiativet. Saksforlegget er basert på fakultetets notat til universitetsledelsen.

Målsetning med EU-initiativet er at den grønne omstillingen (European Green Deal) skal være basert på verdier som bærekraft, estetikk og inkludering. New European Bauhaus tar sikte på å bygge bro mellom vitenskap, teknologi, kunst og kultur og har bærekraft, estetikk og inkludering som sine viktigste rettesnorer i dette arbeidet. New European Bauhaus ser ut til å bli en selvstendig «mission» under EUs forskningsfinansieringsprogram Horizon i neste utlysingsrunde. KMD mener at NEB kan være en katalysator for økt samarbeid mellom UiB og Bergen kommune innenfor kunnskapsbasert og bærekraftig byutvikling som vektlegger berikende og inkluderende kunst, design og arkitektur gjennom hele prosessen. I neste fase vil det kunne etableres tverrfaglige NEB-forskningsgrupper med vitenskapelig og kunstnerisk fokus på hvordan kunst, arkitektur og design i virker inn på helse, mangfold, inkludering og som kan bidra på en god måte i den grønne omstillingen.

KMD løfter i sitt notat frem flere grunner til at UiB bør utvikle forsknings-, undervisnings- og innovasjonsaktiviteter langs de aksene som NEB representerer:

- Universitetet i Bergen er en betydelig aktør i byrommet og en ansvarlig eiendomsutvikler
- Universitetet i Bergen har allerede et estetisk utvalg med overordnet ansvar for den utvendige og innvendige kunstneriske utsmykningen ved universitetet og det videre miljøet
- Universitetet i Bergen har allerede tverrfaglige samarbeid hvor kunstnerisk utviklingsarbeid og klimaforskning deltar og hvor innbyggermedvirkning og dialog står helt sentralt
- Universitetet i Bergen har forskningsmiljøer hvor det forskes på sammenhenger mellom arkitektur, lydlandskap, musikk, sosial inkludering, medborgerskap og psykisk helse

Saken legges fram for Forskningsutvalget til orientering

28.11.2023 Alette Mykkeltvedt Gilhus/Bjug Bøyum

Vedlegg: Notat om UiB-medlemskap i partnernetverket for New European Bauhaus (utarbeidet ved Fakultet for kunst, musikk og design)

*Universitetsdirektørens kontor
Forsknings og innovasjonsavdelingen*

Fakultet for kunst, musikk og design har hatt en prosess i regi av forskningsutvalget ved KMD, og har utredet mulighetene for å søke om medlemskap i partnerskapsnettverket for New European Bauhaus (NEB). I det vedlagt notatet redegjør vi for Europakommisjonens satsing på estetikk, bærekraft og inkludering og de strategiske fordelene for UiB ved å søke medlemskap i partnerskapsnettverket for New European Bauhaus med KMD som koordinerende fakultet. Instituttlederne på Kunstakademiet – institutt for samtidskunst, Institutt for design og Griegakademiet – institutt for musikk har blitt presentert for planene rundt New European Bauhaus i instituttlederforum den 04.10.2023 og notatet har videre blitt behandlet i Utvalg for forskning- og forskerutdanning den 23.10.2023 (UFF sak 30/23). Anbefalingen er at Universitetet i Bergen søker medlemskap i NEB-nettverket og at KMD koordinerer det videre arbeidet med søknaden på vegne av UiB.

*Med vennlig hilsen
Synnøve Myhre
Fakultetsdirektør
Jostein Gundersen
Visedekan for forskning
Torgeir Rinke Bangstad
forskningsrådgiver*

Nedenstående notat er utarbeidet av forskningsadministrasjonen v/ Torgeir Rinke Bangstad og visedekan Jostein Gundersen. Det er behandlet av UFF 23.10.23.

Vedtak UFF sak 30/23:

UFF støtter forslaget om at UiB søker medlemskap i NEB med KMD som koordinerende fakultet, og stiller seg bak det fremlagte notatet med de forslag til endringer som kom i møtet. UFF ber visedekan legge notatet frem for fakultetsledelsen.

Forslag til endringer samt mindre formelle korreksjoner er innarbeidet i notatet.

Notat om UiB-medlemskap i New European Bauhaus

[New European Bauhaus \(NEB\)](#) er en satsing initiert av EU-kommisjonen i 2020. Målsetning med initiativet er at den grønne omstillingen ([European Green Deal](#)) skal være basert på verdier som bærekraft, estetikk og inkludering. New European Bauhaus tar sikte på å bygge bro mellom vitenskap, teknologi, kunst og kultur og har bærekraft, estetikk og inkludering som sine viktigste rettesnorer i dette arbeidet. Kommisjonspresident Ursula von der Leyen har omtalt NEB som sjelen til den grønne omstillingens i Europa, og utgangspunktet er at de vanskelige samfunnsutfordringene vi står ovenfor må løses på tvers av faggrenser i samskapende prosesser som hvor innbyggere, eksperter, næringsliv og organisasjoner bidrar. Kunst, kultur, design og arkitektur får en fremskutt posisjon i implementeringen av denne omstillingen, samtidig som New European Bauhaus ser ut til å bli en selvstendig «mission» under EUs forskningsfinansieringsprogram Horizon i neste utlysingsrunde. Dette gjør NEB til et svært aktuelt tematisk satsingsområde for forskningsmiljøer ved Universitetet i Bergen, med muligheter for å etablere tverrfakultære samarbeid og internasjonale samarbeidsprosjekter med bærekraft, estetikk og inkludering som fokusområder. Dersom

NEB blir en selvstendig mission under Horizon-programmet for å løse globale samfunnsutfordringer, vil det også utløse betydelige muligheter for eksterntfinansierte forskningssamarbeid, støtte til internasjonalt nettverksarbeid og økte muligheter for prosjekter der kunstnerisk utviklingsarbeid får en lederrolle.

I UiBs strategi for 2023 til 2030 [Kunnskap former samfunnet](#) er det fremhevet at den uavhengige og forskningsbaserte kunnskapen er viktig for den digitale og grønne omstillingen, og for å sikre et opplyst samfunn med «deltagende og likestilte borgere». (Kunnskap former samfunnet, s. 6) Da flere av verdiene i New European Bauhaus-initiativet også er viktige for det strategiske arbeidet til Fakultet for kunst, musikk og design, nedfelt i [Strategiplan 2023-2027](#), er det et ønske fra fakultets- og instituttledelse ved KMD at fakultetet får en koordinatorrolle i arbeidet med å kartlegge og legge til rette for forsknings- og utdanningssamarbeid ved UiB med utgangspunkt i NEB-initiativet. KMD vektlegger mangfold, bærekraft og etikk i all sin virksomhet. NEB vil være en mulighet til å videreføre og styrke dette fokuset i årene som kommer. Fakultetet er allerede vertskap for vitenskapelig forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid der bærekraft, estetikk og inkludering står sentralt.

I første omgang ønsker KMD at UiB søker om partnerskap i New European Bauhaus-initiativet, med KMD som koordinerende fakultet, for å etablere og videreutvikle tverrfaglige satsinger på bærekraft, estetikk og inkludering. På nasjonalt nivå er det i dag kun Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) og SINTEF som er NEB-partnere. Videre er Stavanger kommune utvalgt som pilot og test for et smartbyprosjekt for grønn, urban utvikling under NEB i perioden 2022-2025. I vår by og region kan NEB være en katalysator for økt samarbeid mellom UiB og Bergen kommune innenfor en kunnskapsbasert, bærekraftig byutvikling som er inkluderende og som vektlegger berikende og inkluderende kunst, design og arkitektur gjennom hele prosessen. I neste fase vil det kunne etableres tverrfaglige NEB-forskningsgrupper med vitenskapelige og kunstneriske fokus på hvordan kunst, arkitektur og design i hele sin bredde virker inn på helse, mangfold, inkludering og kan bidra på en god måte i den grønne omstillingen.

Det er flere grunner til at UiB kan utvikle forsknings-, undervisnings- og innovasjonsaktiviteter langs de aksene som NEB representerer:

- Universitetet i Bergen er en betydelig aktør i byrommet og en ansvarlig eiendomsutvikler som setter vakker, inkluderende og universelt tilgjengelig arkitektur høyt
- Universitetet i Bergen har allerede et estetisk utvalg med overordnet ansvar for den utvendige og innvendige kunstneriske utsmykningen ved universitetet og det videre miljøet
- Universitetet i Bergen har allerede tverrfaglige samarbeid hvor kunstnerisk utviklingsarbeid og klimaforskning deltar på lik linje, hvor innbyggermedvirkning og dialog (som ofte mangler i klimaforskning) står helt sentralt
- Universitetet i Bergen har forskningsmiljøer hvor det forskes på sammenhenger mellom arkitektur, lydlandskap, musikk, sosial inkludering, medborgerskap og psykisk helse